

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal
Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave
Ministry of Local Government Administration

Ferati: 6-tačak ne utiču na decentralizaciju

Sadri Ferati
01.12.2008

[Arton Konushevci](#)

“Ovo ne atakira proces decentralizacije, niti ga pomaže, niti ga sprečava, ali imamo siguran ambijent i da primena zakona je u interesu svih građana”, rekoše za Radio Slobona Evropa, ministar Lokalne Vlasti, Sadri Ferati.

RADIO SLOBODNA EVROPA

Gospodine Ferati, koliko će imati uticaja na proces decentralizacije i kakav će biti uticaj poslednjeg izveštaja Organizacije Ujedinjenih Nacija za Kosovo?”

SADRI FERATI

Prvo, u izveštaju Generalnog Sekretara, Ban Ki Mun, i instalaciju EULEX-a smatramo kao jedan izveštaj koji uređuje ovo pitanje sa jednim privremenim mandatom, dok decentralizacija dugačijeg je roka trajanja i predviđeno je da se razvija za tri godine kao jedan proces. Očekuje se da prvi proizvodi budu uzeti sa organizovnjem lokalnih izbora, koji treba biti održani krajem 2009 godine.

To znači da mi imamo vremena da i dalje radimo; a imamo vreme i nakon tranzicije, nakon rekonfigurisanja UNMIK-a i primenjivanje zakona na Kosovu, da nastavimo dalje sa decentralizacijom – uopšte i sa reformom lokalnih vlasti, i sa decentralizacijom.

Ja mislim da je to dobra prilika da kroz uvođenje EULEX-a, sa vladavinom zakona, da se dobija i u tom pravcu kako bi se život poboljšavao i da se normalizira život i u tom delu Kosova, dakle na severnom delu, ali istovremeno, uz stvaranje jednog sigurnog ambijenta, gde ljudi bi izrazili slobodno svoje mišljenje i ideje, njihovo političko organizovanje, jer do sada taj deo Kosova je bio najnesigurniji, gde ljudi nisu se osećali slobodni i da izražavaju ono što su želeli.

S druge strane, bilo je i nedostataka mogućnosti za uspostavljanje kontakata sa onim ljudima koji su izrazili svoju želju za kontaktiranje, ali neprestano bili su uplašeni. Dakle, kroz vladavinu zakona, stvarat će se malo sigurniji ambient, a da i Kosovske Institucije imaju pristup u tim krajevima i da malo-pomalo prostile svoj autoritet i u tom delu Kosova.

RADIO SLOBODNA EVROPA

Kako može sada da se primejuje plan decentralizacije sa 6 tačaka, kada serpskim opštinama osiguravaju dodatne nadležnosti u školstvo, zdravstvo, policiju i carine?

SADRI FERATI

Sveobuhvatnim dokumentom o statusu Kosova predviđeno je reforma lokalne vlasti asimetričnog tipa, gde neke opštine pridobijaju veća prava, kao što je Mitrovica u oblasti obrazovanja i zdravstva, onda Gračanica i Štrpce takođe u oblasti zdravstva i da sve opštine sa serpskom većinom imaju dodatne nadležnosti za imenovanje komandira policije i za kulturnu baštinu.

Ovih šest tačaka ne pružaju, niti uzimaju, niti daju nadležnosti, nego predviđeno je da se dobija u jednoj prelaznoj etapi, da se dobija sa prihodima koji bit će ostvareni u carinskom punktu 1 i 31. Dakle, ovo ne predstavlja atak na proces decentralizacije, niti ga potpomaže, niti ga sprečava, nego imamo jedan siguran ambient i da primenjivanje zakona je u opštem interesu građana Kosova i time mi samo dobijamo u tom pravcu.

Mi ćemo saradivati sa EULEX-om i za prostranjenje autoriteta u tom delu, i da saradjemo sa građanima u tom delu, kako bi osigurali jedno šire saradivanje sa građanima i liderima svih na Kosovo, znači i u tom delu, kako bi se reforma i tamo razvijala.

Mi upravo radimo sa svim građanima Kosova, a i sa onima serpske zajednice, tako da imamo zadovoljno saradivanje u enklavama, a to ne bi rekao i za severni deo, ali to jeste naša želja.

Tako da, u neku ruku, taj deo može bit determinantan za uspeh decentralizacije, jer instalacija prava građana i u pogledu prava, znači uživanje lokalne vlasti i u severnom delu Mitrovice, i u južnom delu Mitrovice i ostalih opština kako je to predviđeno, treba biti osigurana, jer po Paketu Ahtisarija koji je inkorporisan kasnije u sveobuhvatnom dokumentu za status Kosova, treba biti implementiran u celini kao takav.

Nisu preporučljive i veoma opasne bilo koje pretenzije da od paketa Ahtisarija se uzina na selektivni način samo ono što se nekome dopada, jer ima takvih kojima se sviđa samo pravo za samodlučivanje i deklaracija nezavisnosti dok drugi drugo deo samo da uzima beneficije proširenja lokalne vlasti, odnosno decentralizacije.

Ako se bude izašlo od paketa presidenta Ahtisarija, za šta ja smatram da je to jedan kompromis i jeste izvrsna analiza za kosovsku realnost, ćemo ulaziti u viciozan krug i nakon toga niko od nas nije siguran koliko ćemo izgubiti vremena i sa kojim rezultatom ćemo izaći iz toga.

RADIO SLOBODNA EVROPA

Da li je plan od 6 tačaka jedna mogućnost da se serbi sa Kosova prihvataju ponudu za decentralizaciju?

SADRI FERATI

Plan od 6 tačaka omogućuje instalaciju EULEX-a i rezultate u pogledu poštovanja zakona, ali, opšte uzeto, svaka normalizacija života je veća mogućnost sa srpske građane, da priznavajući svoja prava Ustavom zagarantovane i sa zakonima Kosova, imat će mogućnosti da priznaju ova prava i da upravljaju u lokalnom nivou i da se sa-upravljaju u centralnom nivou, kako je to zakonom predviđeno.

To je jedna mogućnost, jedna ponuda koja i do sada je bila otvorena, ali mi mislimo da i dalje intenzifikujemo naše kontakte, kako bi što više objasnili građanima kakav će biti njihov korist u tom pravcu.

RADIO SLOBODNA EVROPA

Da li implemenracija 6 tačaka predstavlja opasnost za podelu, odnosno kantonizaciju Kosova?

SADRI FERATI

Pretenzije Beograda za stvaranje tenzija, da stvara podele, nisu nešto novo, one su već od ranijeg datuma i takva ideja je vrlo rizična.

Ja mislim da je suprotno interesima građana na Kosovu, uključujući tu i serbe, jer neće biti lako održavanje ovog stanja u jednom ne dobrom životu, što opte uzeto građani Kosova ga imaju već, i da uprkos svih troškaka svih mesnih i međunarodnih institucija, mi ne stizemo da učinimo dosta za poboljšanje kvaliteta života naših građana.

Tako da, svaka takva pretenzija u stvari vodi ka podelu, održava to ne dobro stanje. Mi imamo neprestano reakcije i iz Beograda, a i od građana srpske zajednice, da oni žive slabo. S druge strane, radnje Beograda neprestano ne dozvoljavaju da situacija razvija dalje, i kroz pretnji, i kroz korišćenje pomoći koju oni pružaju srbima na Kksovu, da oni koriste ovu situaciju za potrebe njihove dnevne politike.

Mislim da je to veoma opasna opcija i duboko sam ubeđen da to je jedna opcija čije je vreme isteklo, jer i u toku perioda tranzicije, srpska strana, malo-više, dodirnula je u savkom pravcu da Kosovo učini što više nefukcionalno, kako ga sprečiti razvoj samih razgovora, kako bi indirektno uvrstila podelu, iako podela kao opcija nije bila uopšte na sto razgovora.

Oni, u više navata, izrazili su da podela nije opcija u interesu serba. Ne treba zaboraviti da u tom delu Kosova živi samo 40% serba, dok 60 posto serba žive u centralnom delu Kosova i u Anamorabvu, ali i u drugim krajevima Kosova tako da to bi imalo velike posledice.

Albanci nisu skloni tih ideja, jer smatraju da je to vrlo štetno. Ja mislim da najbolje rešenje je, pravi izbor i sa jasnom perspektivom, bit će integracija Serba u kosovksom drušvu, koja je usvojila moderan Ustav, koja je proglasila veoma moderne zakone, koji osiguravaju jednaka prava kao i za sve građane Kosovaa.

Prava sa jasnom i evropskom perspektivom, ali i sa jednim jasnom društvenom perspektivom, koja osigurava kvalitet jednog boljeg života, upravljanje u lokalnom nivou i učestvovanje na upravljajnje u centralnom nivou, bilo u Vladi, bilo u Skupštini i dr.